

ZOMBOR és VIDÉKE

BACS-BODROGH MEGYEI POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség: Cshás Benő-utca 94. szám.
Kiadóhivatal: Oblát Károly könyvnyomdája.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. DONOSZLOVITS VILMOS.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.

Bácsmegyei tisztviselők fizetés rendezése.

Az egész országban a tisztviselői kar megmozdult: hangosan kiállt kenyérért.

Ugyanezt teszik most az állami tisztviselők, mint a mit a megyei tisztviselők már rég megcselekedtek. Ha országos mozgalmuknak nem lesz nagyobb eredménye mint a megyei tisztviselőknek Bács-kában, úgy elmondhatjuk: adtál uram esőt, de nincs köszönet benne.

A belügyminiszter elrendelte az egész országban a megyei tisztviselők, kezelők és segéd-személyzet törzsfizetésének állami pótljadalmazás emelését. Eltekintve attól, hogy az országnak majdnem minden vármegyéjében sokkal előbb rendezték a fizetés rendezést, mint Bács-kában, mondhatjuk, hogy az országban a legrosszabban dotált megyék közé tartozunk.

A mi megyénk csak az idén kapta meg a várva-várt fizetés emelést, mely azonban a rossz, helytelen, igazságtalan felosztás miatt nem megelégedést, hanem elkeseredést szült széles körben.

Kiknek lett volna szükségük tényleges fizetés emelésre. A főbb tisztviselőknek talán? Hát akik utiatalány és kiküldetések czimén szép mellékjöv-

delemhez jutnak, nem igényelhetnék a munkát és terhet viselő semmi mellékjövdelemmel nem bíró kisebb hivatalnokokkal szemben aránytalanul nagy fizetés emelést. Amíg az alispánnak 800, főjegyzőnek 700 és egyéb főbb tisztviselők fizetését 4-500 koronával emelték, addig például a 11. központi írnok fizetését száz koronával javították.

A többi 14 központi írnok pedig egy fillért sem kapott. Legfurcsább a főispáni iktatói állás, — mely hivattal most szervezték, — kinek fizetése majd ép annyi, mint egy szolgabírónak.

Nem igazságos pedig azért az ily berendezkedés, mert a belügyminiszteri intézkedés a megélhetés könnyítése céljából rendelte el a fizetés emelést. Jól tudjuk, hogy a főbb tisztviselőknek — magasabb állásuk miatt, munkájuk, qualificationjuk, felelősségük miatt is több fizetést igényelnek, mint a segéd- és kezelő-személyzet. Ezt elismerjük, cendáljuk. De vitatjuk azt, hogy ott legyen és azokon legyen segítve, ahol baj nincs, hanem azokon, akik uri nyomoruságukban tényleg majdnem éhen vesznek családjajkkal együtt, akik naphosszat dolgoznak a mindennapi kenyérért, kik nem pipázni és pletykázni járnak a megye palotájába, akik nem jár-

nak kiküldetésekbe katonai asztentátiókra, ut átvételi bizottságba, jó ebédekkel fűszerezett hivatalvizsgálatra; ha árviz jön utaznak, ha püspök jön kisérnek, — a mellékjövdelem, ha nem csurog — csöppen, de azért évente szép summa bejön.

Tiszteletünk legnagyobb súlyával adozunk vármegyénk főbb tisztviselői karának azon része iránt, a kik valóban felfogják hivatásuk és kötelességük mivoltát és a jól kiérdemelt munkáikért, megszolgálják, de a kik a tisztviselői állást csak dinecurának tartják, csak hogy a nyugta-írás és névaláírason túl alig tegyenek valamit — akiket családi összeköttetés, főispáni protektio ültelt magas állásába, — hogy az még fizetés emelésben is részesüljön, az alantobb munkás és igazon tisztviselői kar rovására ezt helytelenítjük — elítéljük.

Ismerünk főszolgabírókat, kinek az elintézt akták naphosszat bevernek nagy gratia, ha ő magas személyisége a nevet kegyes aláírni. A másik meg ha ott is van a hivatalában nagy ritkán, akkor meg naphosszat az ablakon könyökölve bámul ki a világba, — a felekkel nem érintkezhetik — lévén skel mint egy ágyu. Beszéljünk a megye palotai tracscsoló szobákról, hol vastag pipa füst mellett nem a közigazgatás nehéz pro-

A „ZOMBOR és VIDÉKE” TARCZAJA.

Aja Sofia.

Konstantinápolyi utirajz. Irtá: Vértesi Károly.
(Vége.)

Az oszlopszoros falon és az oszlopokon nyugvó pajzsokon, zöld alagra, kilencz méteres aranybúttal, török szép írással van Allah, Mohamed és az első Khalifának neve írva. Czirádához hasonló egyéb török írás, akármennyi.

I. Musztafa, *) I. Ibrahim, II. Szelim, III. Murád, **) III. Mohamed, (***) türbék megnevezve, távoztunk, hogy egy kisebb, de valódi török építészeti mesterművet nézzünk meg a közelben.

*) Musztafa, annyit jelent mint választott.

**) III. Murád birt azzal a nagy családdal, hogy nejének száma 500, gyermekeinek a száma 100-nál több volt.

***) Ez a kegyetlen szultán, kinek 102 testvére volt, elsőben levő 20 fiúve és 20 nővére közül 17-et küldött a másvilágra, hogy a trónját megszárdítsa.

Ez a III. Achmed kutja. Ismerős képet nyújtott. Láttam mását az 1873. évi bécsi világkiállításon. A márvány épület négy sarkán elugró négy kioszk, aranyos rácszattal van ellátva. Négy oldalon a közepén, díszes boltív alatt, szép márvány viztartók, melyekből tömlővel, rocskával, agyag, vas, réz sőt aranyos korsókkal merik a vizet. Viszik haza, a khánba, üveg vagy érc harangozókak verdesén közben, eladásra. Ingyen osztogatta egy jámbor öreg.

Arany ékítésű arabeszk, koránmondatos felirás mindenütt. A kút földelze kínai pagodák formájára kiugró. Egy felírásban, szép török kaligraphiával, Achmed szultán kéri azt, a ki iszik ebből a kiapadhatatlan tiszta vízből, imádkozzék érte. Volt oka a kérésre, mert habár mesterséggel azzal kezdte trónra léptekor, hogy hatvan érdemes főurat végeztetett ki, azokat, akiknek fejét az akkor még félelmetes janicsárok kérték. A kutat érdemes

megtekinteni, ennél szebbet nem láttam az egész vidéken. A szokásos vaskanal nem volt ráerősítve láncszal. Ittunk üde vízből. Nyugodjék bünterhes Achmed békében! Mi is enyhítettük a szomjunkat Achmed kutjánál, mert a száraz időszakban a napvilágtól ugyancsak izzott minden körülöttünk.

A közelben érdemes megnézni a janicsárok platináit. Olyan is van azok között, melynek a kerülete tizenöt métert meghalad. Nézésükkor fogalmat szerzhettünk magunknak a Boszporusz nővényvilágáról, dus faállványáról.

Szemem ismételve visszatér az Aja Sofia remekműve, évezredeknek ellentálló képességére. Az esősepp átúrja a követ. Az Aja Sofia még rendíthetetlenül áll. Egész kor történelmi kódexet képeznek a márvány oszlopok a mestersen összerakott arkádok és köpillekek, egymás tetőjére állított kupolák. Egy meghalt ezredének és közel négy századnak a le-

blemai fölött folyik a vita, hanem azon töpreknek, hol, melyik jegyzőnél volt az utolsó muri, kinek milyen jó ötletei vannak.

Hát nem kívánunk mi pápaszemes komolyságú — rideg, aktarágó hivatalnokot — szeretjük látni a bohém jó pajlásokat is együtt, de ne osszák föl maguk közt a jó falatokat és az alantobb tisztviselői karnak ne juttassák lakmározásaiknak csak morzsáit.

Szeretjük látni a megyei tisztviselői karban is az emberi egyenlőséget, de ne legyen az egyik ur, a másik meg iga-vonó rabszolga.

Élni, de másokat is élni hagyni! ez oly igazság, mely, ha nem gyakoroltatik, elkeseredést és elégedetlenséget szül, ami pedig a vármegye tisztviselői karban nagyon is megvan, csakhogy hangot nem ad, mert le van a hatalomtól nyugódzva.

Ezek is felszabadulásukat várják. Türelem még, virrad már!

Politikai hírek.

* **Dr. Pataj Sándor** képviselő-jelöltet ajánló „Nyílt levelet” osztottak a napokban Adán a piacon, vendéglőkben és házakban, melyben Kossuth Ferenc a függetlenségi 48-as párt elnöke az ókánizsai képviselő választóknak írt. Amint Adáról írják, dr. Pataj Sándor e napokban személyesen is elmegy a kerületbe több országgyűlési képviselővel, hogy programmbeszédjét elmondja.

* **Zenta polgármestere.** Ha közeleg a képviselőválasztás — ekkor a fontosabb, ép úgy a legesekélyebb állás betöltése hónapokig el lesz húzva, hogy a kijelölendő személy összes mindennemű képessége a választásokra lekötötték. E képesség nem csak értelmileg, hanem összekötött, személyi és rokonilag is értenő. Több állás vár a városnál és megyénél is betöltésre. Így a zentai polgármesteri állás sines hónapokig betöltve — pedig régóta nehezen varja Zenta város közönsége, — amint írják Zenta arról, — hogy a megüresedett polgármesteri székét betöltse a vármegye. Hogy mi az oka a hosszas halo-

helete pihen ezeken. Az olaszországi és spanyolországi fenséges kivitelű bazilikák látása után is gyönyörködik a szemé rajta, megtelik a fogékony szív áhitattal benne. Azt hiszem én is, hogy kibírja még a törökök avatag, rosztat uralmát, habár javítani nem szoktak, arról beszélnek a jóslásba boesátkozó görögök, hogy ismételve lesz még abból keresztény templom, a melyben bukni fog az orgona, a melyből szolozsma és tönjén illat árja száll az ég felé! Azt hiszem, hogy a kereszténységnek ez a reménye, hogy meg fog itt még kondulni, csengni, bongni a harang, beteljesületlen nem marad, de Konstantinápoly látképe soha sem lesz szebb mint most, mikor a török birodalom oszlopai állanak még — a minaretekkel. Kelet világában ezekre irányul a közfigyelem, mint egyik legszebb látványosságra. (Vége.)

gatásnak, emberi véges észszel fel nem foghatjuk. Harmadik hónapja, hogy lejárt a pályázati határidő s még mindig bizonytalanságban vagyunk a választás napja felől. Szinte reményességünk is kezd már tűnődni, hogy valaha megláthatjuk a megválasztott polgármester mosolygó, kedves arcát. Az utóbbi napokban híre járt, hogy e hó folyamán feltétlenül meg lesz a választás, sőt akadtak olyan jól értesült egyéniségek is, a kik f. hó 22-ét jelölték meg a választás napjának. Hisszük is, nem is. Majd meglátjuk mikor gombolkozik ki a vármegye; mikor tartja érdemesnek Zenta felé fordítani kegyes tekintetét

* **A főispán kérdéshez.** Ezen czím alatt a „Hazánk” fővárosi napilap a bácsmezei főispáni állást is tárgyalva, — vasárnapi vezércikkünket majdnem egész terjedelmében közli, és kommentárral ellátja. Azt mondja, hogy bizalmunk van, hogy Széll Kálmán politikája a kiméletesség. De hogy ennek a kiméletességnek is megvannak a maga határai, tanúság a többek közt például az ország egyik legnagyobb törvényhatósága, Bács-Bodrogh vármegyének ma állapota is, ahonnan sűrűn hangzanak panaszos szavak hozzánk. E vármegyének főispánja báró Vojnits István. Báró Bánffy nevezte ki főispánná, ő bárósította és az ő szellemében kormányzott e vármegyében. Ugy tudjuk, hogy hasonló panaszok nemesak a Bácskából, hanem az ország más vidékeiről is hangzanak a budapesti miniszterelnöki palota felé, bár a bácskai állapotok a Sándor Béla és Schmausz Endre uralma óta nagyon elmérsedtek. De a főispáni változások kérdésének rendezetlensége miatt nemesak Bácsmegyében, hanem több helyütt is teljes khaosz uralkodik. Az emberek azt sem tudják, hogy ki van a főispán, még a Tisza-Bánffy szellemé-e, vagy Széll Kálmán rendszere. A főispáni klikkek természetesen féltve hegemoniájukat, a régi rendszert igyekeznek fentartani minden vonalon. És mikor egy-egy új főispánválasztásról van szó, akkor a rosadásig menő erőfeszítéseket tesznek, hogy az új főispán a klikk emberei közül kerüljön ki s így biztosítsák a ring uralom vármegyéről-vármegyére. Hogy azonban ez nem így fog történni, bizunk Széll Kálmán politikai tapintatában, mert legfőként rendszer változás kell ennek az országnak, mely a Tisza-Bánffy emberek uralmát már torkig megelégette. Hogy ki legyen a főispán, volt nemzeti párti-e talán? Az a főkérdés, hogy olyan egyén, aki az utóbbi idők elkeseredett pártvitáiban részt nem vett s aki a klikkek uralmától magát kellőleg emancipálni tudja. Akkor elfognak mulni a vármegyékben a most fentfoglalt ellentétek. Akkor lesz egységes, az eszmékért küzdő szabadelvű párt s lesz olyan parlament, mely nem a durva erőszak és a jogtörés, hanem a szabad közvélemény megnyilvánulásának eredménye!

A zombori felső kereskedelmi iskoláról.

Zombor szab. kir. város államilag segélyezett felső kereskedelmi iskolájának XIII. évi értesítője az 1900—1901. tanévről. Közli Zsulyevits Ernő igazgató.

A nagy gonddal és csinnal kiállított értesítő vezető cikkelye visszapiantást foglal magában az elmúlt 13 évről. Igaz egy intézet életében 13 év még alig jöhet számba; de igenis a zombori viszonyokat tekintve, méltán megérdemli a figyelmet, mert egy intézet sem küzdött annyi nehézséggel mint éppen a zombori kereskedelmi is-

kola. Nagy volt az előítélet ezen intézet iránt és talán nem csodánk, ha azt mondjuk, hogy még mindig vannak egyesek, kik ezen előítélettel nem a k a r n a k szabadulni a közönség elfogultsága a ferde társadalmi viszonyoknak tudható be. A közgazdasági pályák iránti érzéketlenség is nagy, Arról pedig, hogy a kereskedelmi iskolában mit adnak elő, mit tanítanak, igen homályos fogalma van a közönségnek; és azért nagyon kívánatos volna, ha az ilyen elfogultak az érettségi vizsgálatokon megjelenének és személyes meggyőződést szerezének. A nagyobb érdeklődés megszüntetné az elfogultságot és nem mondanák, hogy ezen intézet a városnak mennyibe kerül, ők az anyagi kiadásokat veszik és figyelmen kívül hagyják az erkölcsi hasznot, melyet az intézet évről-évre hoz. Köznapi mende-mondaikkal gyakran sovát ártnak és gyakran hol öntudatlanul, hol öntudatosan a tanár fáradságának gyümölcset semmisítik meg durva kézzel.

Kereskedelmi iskolánk a helyes vezetés következtében ezen nehézségeket legyőzi és mondhatni növendékeink keresették és a legelőkelőbb cézeknél vannak alkalmazásban u. m. Osztrák Magyar-Bank, Pesti Magyar Kereskedelmi-Bank, Elmsó magyar Iparbank, Magyar Államvasutak Gépgyára, Ganz és Tarsa Vasöntő és Gépgyár Részvénytársaság, Concordia-Gőzmalom, Victoria-Gőzmalom, Fiumei Hitelbank, Zombori Takarékpénztár. Két növendékünk a Kereskedelmi Múzeum kirendeltségénél Philippopolban és Banjalukában működik.

Az intézetben az eddig beírt tanulók száma túlhaladja az 1000-et. Róm. kath. 588; gör. kath. 4; gör. kel. 118; ág. ev. 31; ev. ref. 27; Izrael. 274.

Az intézet élén áll kezdetül fogva Zsulyevits Ernő, ki a szervezés nagy munkájában kétségtelenül az oroszlan részt követelheti magának.

A tanári kar tagjai szoros kötelmeik teljesítése mellett nem csak mint az intézeti egyesületek lelkes vezetői, a könyvtárak és szertárak gondos őrői, a rendkívüli tárgyak buzgó tanítóivégeztek hasznos munkát, hanem tudományos, közművelődési, társadalmi téren is dicséretes tevékenységet fejtettek ki.

A második fejezet közli az iskola felügyelő bizottságát; a harmadik a tanári testületet. Az intézet élén áll egy igazgató, négy rendes és két óradó tanárral és öt vallásitanítóval. Enek, német társalgás, torna, vívás, szerb nyelv, zene mint rendkívüli tárgyak szerepeltek.

A negyedik fejezet közli a bevégzett tananyagot, mely valóságos olyan nagy, hogy az ember el sem képzelheti miképp tudják ezt a nagy anyagot elvégezni, mihez még a roppant sok írásbeli is hozzájárul. Valóban túl vannak az ifjak terhelve.

Az ötödik fejezet az érettségi írásbeli feladatok tünteti fel; az intézet évi története az iskolai évben előfordult nevezetes eseményekkel foglalko-

zik; népjötevők nagyobb számmal is lehetnének; az intézel felszerelése és a tanítás segéd eszközei örvendetes gyarapodást mutatnak tel. Közli az értesítő a tanulók névsorát az érdemjegyek elhagyásával.

Tanulók fegyelmi állapota általában jó. Általában a tanulók legnagyobb részénél megvan a bizalom, tisztelet tanáraik iránt, mert bennök nem annyira a törvény rideg öreit, mint szeretők jóakarókat tekintik s így a figyelmeztetést készséggel fogadják, tanácsaikat követik. A zombori felső kereskedelmi iskola lelkes tanári kara, úgy mint eddig az idén is a legnagyobb odaadással felel meg fontos hivatásának, ők ép úgy, miként az igazgató nem hivatalnak tekintik a tanári pályát, hanem hivatásnak, a hol a szeretet, az odaadás és rajongás lángoló érzéseivel nevelnek, oktatnak. A fiatal szakemberek lelkebe ők öllják be a megismerés, az élet legnagyobb, legszükségesebb tudományának erejét.

A jövő tanév beiratásának egyrésze már megtörtént. A további beiratás szept. 2. 3. 4. napján történik. A tanítási év szept. 5 én veszi kezdetét.

Hirek.

A „Zombor és Vidéke” kiadó-hivatala tisztelettel kéri előfizetőit, hogy az előfizetések megújítása iránt az illető postahivataloknál annál is inkább mielőbb intézkedni sziveskedjenek. hogy a lap szétküldésében fönnakadás ne történjék.

* Uj tolmács. Rádics Dusan tanító-képző intézeti tanár, zombori lakos a szerb-horvát tolmácsi állásra a zombori kir. törvényszékhez lett kinevezve.

* Áthelyezés. Ó felsége a király megengedte, hogy János Mihály Máté, kuzsini földnök, aki néhány évig Zomborban is hivatalnokodott, jelenleg a zentai kir. járásbíró-ság vezetője volt, mint kir. törvényszéki bíró a kalocsai kir. törvényszékhez helyeztessék.

* Elismerés. Kovács László zentai gazdasági tudósítót Darányi miniszter, gazdasági tudósítás körül szerzett érdemeiért elismerő oklevéllel tüntette ki.

* Kinevezés. Főző Sándor siklósi adótitst, ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá lett kinevezve a zombori p. il. igazgatóságához.

* Multságok. Nincs vasárnap vagy ünnep, a mely murival ne végződjön Zomborban. A Casino-dalárdá alap-szabályszerű dalestélye tánczezel, Iparos dalárda dalestélye tánczezel, Bunyi András kerthelyiség megnyitása tánczezel, zeneelődás a parkban fuvóhangszerrel, Herche-féle apatini sörarnok 2-ik megnyitása friss csapalással cigányzene mellett, ma Kelbly vendéglőnél halpaprikás, sikarai multság tűzijátékkal, itt a sörházban tambura concert, ott kertü multságok kivilágos kivraddit, túzóltó majális diszkuligázás, gombosí, militios, csatorna, fürdő kirándulások, reggelig tartó halpaprikással, korzó térzene fagyalttal stb. stb. A patvarba is küssé sok a jóból. Mert ha ez így van — mint ahogy van is, akkor ne panaszkodjunk iparparangásról, kereskedelem hiányról, ne gyűlölezzünk hivatal-

nokok fizetes felemelésért, ne jajgassunk általános elszegényedésről, — ha folyvást mulathatunk, dinum-dánumuzhatunk. Avagy bujában vidag a magyar? Vesszük a panaszt, hogy az iparos dalárda vasárnap multságán kevesen vettek részt — a mely különben igen jól sikerült. Hát először is a társadalom Zomborban aqyon mulatja magát — nem csoda ha kifárad az egymásutáni muritatókba, — másodsor meg egyéb kötelességei lehetnek a társadalomnak, nem csak a vendéglős ipart a tönkremenység pártolni. Mindent annak idejében — de annak módjával is!

* Park-főlszentelés. Nem a zombori parkot szentelték föl — mert azt már rég megölték, bár a felszentelési mania mellett azt újra megeselekedhetnék, hanem Falcione Nándor dr. bezdáni-uti szállás-kertjét szentelték fel jó schiller borral. A házigazda és kedves neje pompás vacsorával leptek meg vendégeiket. Meg voltak hívva: dr. Alföldy Gedcon, Auth György, dr. Balogh Ernő, dr. Czvetkovits Péter, dr. Danninger Adám, Dekker Pál, Falcione Lőrincz, Falcione Gusztáv, Falcione Sándor, Falcione Lajos, dr. Falcione Arpád, Fernbach Antal, Fernbach József, Fernbach Péter, Fernbach Károly, Fernbach Bálint, Fernbach János, dr. Gozdu Elek, Györfly Géza, Hauke Imre, Henneberg Sándor, Hettesheimer Henrik, Karácson Gyula, Koezkar Zsigond, Lang Gyula, Latinovits Szaniszló, Radányi Péter, Szabó László, Szemző Dezso, Szondi Mátyás, Szűts Károly, Ternovszky Alajos, Thurszky Jenő, dr. Zákó István, Zákó Milán. — Ki volt ezek közül a főlszentelő pap?

* Hymen hírek. Koratpatfinszky András vmegyei tisztviselő eljegyezte Juhász Mariska kisaszonyt Csonoplyán! Huszár Akos Bács Almásról jegyet váltott Pivary Arankával Szepes-Remetéről; Kovács Géza tanító, jegyet váltott Pál Rózsika tanítónővel Zentán.

* Térzene Zomborban. A zombori zene iskola fúvó zenekara vasárnap délelőtt a korzón hullámzó közönségnek térzenét tartott. Dícséret illeti Paul Kálmán városunk agilis fiát, aki a zene terén is városunk úttörője ezen intézkedésért. A város közönsége mint erkölcsi testület is hozzájárul a zeneiskola fönntartásához — és így az igazgatóság módot akar nyújtani, hogy a közönség azon része is élvezhesse a zenét, akinek nem telik a parkzenét díjmellett ballgatnia. Így minden érdek ki lesz elégítve.

* Vád egy tanító ellen. Nemcsak a helybeli, de a fővárosi sajtó is bejárta azon hír, hogy a zombori elemi iskola egy tanítója ellen — mivel ez a tanulót megverte rakonezátlan magaviselete miatt — az iskolaszék a vizsgálatot elrendelte. Itt az igaz, hogy a vizsgálatra egy bizottság lett kiküldve néhány hét előtt — de bizony kivánatos is lett volna hogy az мүködését meg is kezdje. De látott vagy hallott már valaki olyat, hogy egy zombori bizottság idejében tett volna valamit? Ha az Ur Isten a zombori hitközségi vagy iskolaszéki bizottságra bízta volna a világ teremtését, az még most se készült volna el. Pedig mint az iskola úgy a tanító reputatója, de a megvert gyermek szülei, úgy a közvélemény megnyugtató érdekében is kívánatos lenne, ha az a bizottság felébredne már mély alvásából és tenne valamit.

* Elítélt párbajozók. A nyár elején történt, hogy Tuna Gusztáv, zombori kereskedő és Müller Gyula, zombori fiatal iparos, szemközt álltak egymással, hogy a köztük történt összeszólalkozást vérel intézzék el. A Sikara erdőben ment véghez a pistoly párbaj, mely szerencsésen egyiknek sem tett kárt; csupán egy pár ártatlan falevél esett áldozatul a párbajnak.

Az ügy azonban a kir. járásbíró-ság elé került, ahol ily dolgokban nem ismernek tréfát és Tunát 14, Müllert pedig 10 napi államfogházra ítélte. Felelbezés folytán az ügy a kir. ítélő tábla elé jött, ahol is irgalmasabb voltak a párbajozók irányában, amennyiben Tuna büntetését 4 és Müllert 3 napra szállították le. Az ítélet jogerőre emelkedett s nemokára mindketten bevonulnak egy alsó kalaberre.

* Kegyúri bizottsági ülés Zomborban. Zombor szabad királyi város kath. kegjúri bizottsága 1901. évi július hó 14 én délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Az üresedésben levő ügyészi állás betöltése. 2. Az üresedésben levő jegyző állás betöltése. 3. Paul Kálmán kegjúri bizottsági ügyésznek jelentése 2 korona 40 fillér bélyeg illeték rendezése tárgyában. 4. Templomi pénzár kezelésének jelentése a hátralékos párbér után befolyt intési s zálogalási díjak kiadása iránti intézkedés megtétele tárgyában. 5. Főmagasságu Császáka György kalocsai érsek urnak az uttemplom további építése tárgyában leirata. 6. A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság, Paresetich Mártonnak Zombor város közönsége elleni tulajdonjog bekezelése tárgyában, az ingatlanról lejegyzendő terhek iránt megtartandó tárgyalás iránti végzés. 7. A válás- és közoktatásügyi miniszterium számvevőségének értesítése az 1900. évi iskolai alap számadási kivonat jóváhagyása tárgyában. Időközbt beérkezendő tárgyak.

* Bács-Bodrogh vármegyei tanítók nagygyűlése Titelen, — július 4 én és 5 én. — Szép számmal jelentek meg tanítóink a megye déli részében, Titelen, hogy évi nagygyűléssüket megtartsák. A tanító vendégeket mintegy kétszázat — Titel zászló-díszrel fogadta, míg Szabadka, Baja, Zombor és Bács-vár megye főispánjai úgy a megye alispánja is sürgönyileg küldték üdvözlőlevelüket a népnevelés nemes bajnokainak. Jelen volt Gräff Nikáz vármegyei tanfelügyelő is, kit szívesen ovatóban részesítették a tanítók. A bács-bodrogh vármegyei községi tanítók egyesülete, mely hivatalva van Bácsország idegen ajkú polgárát a magyar haza részére s a magyar nemzeti eszmének megnyerni, hivatása magaslátán állva, nagy horderéjű kulturális feladatát mindenkor igen szípen s a testület méltóságának megfelelőleg általános érdeklődés mellett teljesítette, s' illetve oldotta meg nemcsak tagjainak duzzadó szellemi ereje és nagy száma, de a tapintatos vezetés s' a vezető főrkai lelkes munkássága által. A közgyűlést Molnár Ferenc bezdáni tanító-egyesületi elnök nyitotta meg, visszajárlantva Titel történelmi jelentőségére, gazdasági és kulturális fejlődésére. Fejtette a collegialis szeretet magasztos érzelmét, mely a legtávolabb helyről a gyűlés színhelyére vonzotta a jelenlevőket. Meltatja a fiók-egyesületek s illetve járáskörök мүködését, különösen kiemelve a szabadkai, apatini és zentai kört, melyek мүködését elismerőleg s örömmel adja a közgyűlés tudomására. Az elhunyt egyesületi tagok emlékeinek is áldozva néhány pillanatra, üdvözli a jelenlevőket, mely után felvetette a napirend. A körök jelentéséit fűgyző: Novszel János olvasta fel, mely kiemelendő, hogy a bajai kör hivatkozással tagjainak esekély számára s a munkálkodás nehézségeire a szabadkai körbe való beosztását kéri. Ezek után Birsztek Gyző a budapesti önkéntes mentő-egyesület kiküldött orvosa az első segélynyújtást baleseteknél ismertette. Kifejti annak humánus voltát és társadalmi szükségességét s az idő rövidsége folytán csupán főbb momentumokra terjeszkedik ki. Ismerteti a sebkezelést, melyhez nem tudja eléggé hangoztatni a tisztaságot, a vérzés

nemeit előadva, a kötések alkalmazását mutatja be, a vércsillapítás eszéből. A kötéseknek a háromszögletű kendő használatát ajánlja, mely eddigelő legezést biztosít bizonnyal. Előadta az ajulás okait és az észlelés miktént, a marás okozta sebek kezelését: a mérgezés neménél alkalmazásba veendő eljárásokat. Be szél a vízvetel észleléséről és a napzsúról s mindenütt a kitartást hangsúlyozta az orvosi segély érkezéig és a csüggedetlen észlelési munkálatot ajánlja, mely által a társadalomnak s a családoknak életét ment meg az első segély nyújtó. Érdekes előadását figyelemmel hallgatták jelenlevők s Bizosztok köszönettel fejezi ki a szíves fogadtatásért és figyelmért. Eljövők között távozott. A tárgyszorozat második tárgya volt Novoszel János szabad előadása a gazdasági ismételő iskolák szervezéséről, melyet nagy lelkesedéssel és elragadtatással ismertetett nagy szaktudásról és előkészültségről tanuskodva. Határozati javaslatával élénk vita fejlődött ki, melynek alapján némi módosítású fogadtatott el a szépen kidolgozott tervezet. A gazdasági ismételő leányiskolákról Valihora Teréz szt. rókusai tanítónő érkezett általános érdeklődés mellett. Szép dolgozatáért hangos éljenzéssel jutalmazta a közgyűlés. Zatskó Alajos az orsz. bizottság javaslatát a tanítói nyugdíj revízióra vonatkozólag, némi bővítéssel nyújtotta be elfogadás végett. Hosszas vita után Zatskó javaslata egész terjedelmében fogadtatott el. Az egyesületi alapszabályok és a körök ügyrendjének tervezetét Abrascis Antal polg. isk. igazgató terjesztette elő, melyeket az egyes körök gyűléseinek megvitatva csekély módosítással elfogadták a közgyűlés. A vármegyei tanszer múzeum felállításának kérdését: Czifrusz János adta elő szakszerű s részletes indoklással. Javaslata a közgyűlés elfogadta. A pénztárvizsgálat s néhány folyó ügy leírásával a megszaktítás nélküli munkában kimerült egyesületi tagok d. u. 4 óraker befejezve a tartalmat és mindenben sikerült magas színvonalu gyűlést, bankettet tartottak, melyet táncvizigalom követett s csak a reggeli vonat indulása bírta oszlásra a jókedvű társaságot. Elhatározatott, hogy a jövő esztendői nagygyűlést Szabadkán tartják meg.

* Református tanítók gyűlése. A Bacs-Bodrogh vármegyei református tanító-egyesület július hó 3-án tartotta évi rendes közgyűlést Mathé László ómoraviczai tanító elnöklésével. — A gyűlésen megjelent a bácskai magyar és német eklézsiákból 24 tanító. — Vendégként részt vettek az egyházmegye tisztikarából: Tóth Sándor és Szendy Lajos tanácsbírók, kétón az egyesületen kívül álló tanító, két óvón és egy tanítónőjelölt. — A gyűlést a tanítók enekiése és Tóth Sándor feke-tehegyi lelkes buzgó imája előzte meg, a melyet követett Mathé László eszmkében gazdag megnyitó beszéde és évi jelentése. Majd olvastatt a solti egyházmegye tanítótestületének oly értelmű átirata, hogy a tanító egyesületek — a felsőbb egyházi hatóságok útján — kérelmezék a kántor tanítók kántori fizetésének a tanítói nyugdíjra beszámítását, melyet a gyűlés elfogadott s az egyházmegyére felterjeszteni határozott. Százaz Ferenc, mint az énekügyi bizottság előadója felolvasta az éneknek mint tananyaggyűlés feldolgozását tárgyzó javaslatát. — Kozma Béla feke-tehegyi tanító pedig „a népiszkolai hit- és erkölcsstani kézikönyvek” című értekezését. A tisztikar egy két kivétellel a régi gárdából választatott, nevezetesen: Elnökké újból az egyesület ügyeit már 12 év óta vezető Mathé László ómoraviczai tanító, alenökké Paul Adam, pénztárnokká Kovács Gyula, főjegyzővé Schank Henrik, aljegyzővé ifj. Kovács Gyula. választmányi tagokká: Jójárt János, Bakay Ká-

rolly, Szalay László és Jung Károly. Egyházmegyei képviselővé és érdembírói bizottsági taggá Mathé László. A következő gyűlésre szakfeladatokra ajánlottak: Hajdú Zsigmond pacseri tanító, az elemi népiszkoláinkban használatos olvasókönyveket fogja összehasonlítani. — Mathé László elnök a földrajzi és történelmi könyveket fogja ámsmertetni, Gutschén Adolt ósodóvó tanító pedig Krausz Gusztáv mult évi ily című felolvasását: „Megfelele a tanítóképzede hivatalának?”, fogja bírálni. Az indítványok során Szendy Lajos tanügyi bizottsági elnök figyelmébe ajánlja a tanító-egyesület tagjainak az egyetlen magyar református szajnapot, a „Református tanítóklapját”, melynek megszervezése, ha egyes tanítókra nézve terhes lenne, kísértse meg a presbiteriumban keresztülvinni, hogy arra az egyház fizessen elő és járassa a tanító számára. — Százaz Ferenc indítványozza, hogy az egyesületnek minden 40 éven alóli tagja lépjen be, az Eötvös alap tagjai közé. — Müller Sándor új szivacsi tanító pedig indítványozza, hogy a tanító-egyesület minden tagja vezesse be iskolájába a Dobó Sándor által szerkesztett egyháztörténelmi irkákát. — Mindezen indítványok egyhangúlag elfogadtatnak. Gyűlés után kedélyes társasodásra gyűltünk össze a „Polgári Kör” helyiségében, a hol Mathé László a tanügyi bizottság elnökére, Szendy Lajos a tanító egyesületre, Szalay László pedig a társas ebédre részvevő Császár Péter járási főszolgabíróra mondott felköszöntőt. —y —.

* Alapító tag. Dr. Holländer Adolf községi orvos Jonkovácson, az országos orvosi nyugdíjintézet alapító tagjává lett, — befizetvén 200 koronát. Ugyan hány vagyonos duggazdag ember járul hozzá az orvosi nyugdíj alaphoz, ha az orvosi tudomány megmenti az életét? Senki. Még az életet megmentő orvost sem igen honorálják, ha pedig perrel kell jogos igényét érvényesíteni, — akkor nálunk azt mondják: horribilis számlát küld az orvos és elítélendő, mert mer perelni. Az orvos ha megöregszik, vagy árva, éhen veszhetnek, — mert az orvost csak akkor gondolunk ha szükségünk van rá.

* Csendélet az „Otthon” kávéházban. Mikor az óra elveri az éjfélt és a többi kávéház kiürülnek, benépesedik az „Otthon”. Természetesen a közönsége meglehetősen illuminált állapotban van és mint ilyen nem helyez nagy szult arra, hogy csendes viselkedéssel a szomszéd lakókat aludni hagyja. Ablakbeverés, ordítás ott napirenden van s a becsületes lakó a szomszédsgában, aki általában is fennmaradni kénytelen, a hajnali órákban zenekiszárméval előadott üvöltéseket élvezni. És mikor a vendég eltávozik és a szomszéd áldva az eltávozókat elaludnak, a kávéház összes pinczéje, cigánya és kaszírnoje kivonul az utcára a „pasas” galantériáját vagy smuczigságát megvitatni, a borralvókon osztozkodni stb. úgy hogy az „Otthon” szomszédai vagy nem alszanak, vagy hálósobájukat az „Otthon” tól legmesszebbre eső szobába vinni, a hol a legkevésbé hallatszik, hogy „Nem megyünk mi innen el”.

* A róm. kath. klérus nosztora. Kurka Károly, melyküli plébános, egyházmegyénk legidősebb tagja, folyó hó 11 én üli meg 80 ik születési napját. Isten, haza és királynak szentelt áldásos életnek ezen nevezetes megyejei hívei lelkes ovációkban fogják részesíteni szeretettel és agg lelképástorukat. — Ez alkalommal a magunk részéről is üdvözöljük.

* Dr. Molnár I. Lajos budapesti tanár a „Bácska” volt szerkesztője, akinek Besnyón mintaszőlője van és a borászat-tal szakszerűen foglalkozik, egy oly elmés

és praktikus készüléket talált fel, melyvel a csapra vert hordót biztosítani lehet, hogy belőle az utolsó cseppig bor virágnélkül le lehet csapon ereszteni, a bort bármily hosszú ideig is álljon ez a csapon. Találmányának lényege abban áll, hogy a hordó felső nyílását egy bacillust nem engedő ilteve megülő készüléket alkalmaz. A készülék tartós, igen olcsó. Kapható a fentelölőnél Budapesten, Bácskai ember mit is találhatna fel mást — mint a mi a borhoz tartozik. A kulacs is bácskai találmány!

* Villámcsapás. Topolyáról írják: Csütörtökön éjjel a villám Kiss Pál János Balaton utcai házába beütött, melyet felgyújtott, a ház teljesen leégett, biztosítva nem volt; lecsapott a villám gróf Zichy úpusztáján is egy akáczfába és a körülötte levő jószág közül többeket agyon-sújtott.

* Bácskai pikantéria. A Bácska tudvalevően számos hazájá a magyar náboboknál. A számtalvó emberiség közé ott csak az tartozik, aki vagy nábob, vagy dzsentri, vagy mind a kettő. Más helyütt e két végtel egybeolvadása nem ütköz k különösebb nehézségekre: a dzsentri-fiu összeházasodik a nábob leányával s ezzel a rang örökösli alapja párosul az anyagyal. A Bácskában az eféle párosodás nem megy ilyen simán. De hála a jó öreg romantikának, azért csak nyelheftődik ott is. Eppen most sultog-nak ilyen esetről. Sőt a dologban már több is van a sultogásnál. Valóságos hivatalos aktákban van lerakva a Bácska újabb pikans szenzációja. Arról van szó, hogy egy Bácska szerzte ismert déleg szemrevaló dzsentri-fiu, régi nemese familia sarja, megszöktette egy ismert bácskai nábob tizenhétéstendős viruló lányát. Beavatottak azt is beszélük, hogy tulajdonképpen nem is szöktetés történt, hanem teljes egyelértésben való szökés. Tudnivaló ugyanis, hogy a nábob lánya, nola az apja tisztán a dzsentriskedésben nem talál imponálót, azért mégis dzsentri-módszer szerint nevelődött. Ami magyarul azt jelenti, hogy a kisasszonyt valóságos amazon-virtuosokra tanították. Lovaglás, vadászat, biciklizés s minden egyéb sport mestereire talált benne. Nem lehet hát csodálni, ha éppenséggel nem osztozott apja nézetében, ki azt vallotta, hogy a dzsentriség magában nem éle-gendő, hanem a dzsentri csak akkor igazán az, ha a nábob-ág is erényei közé tartozik. Hogy a kisasszony erre az utóbbira teljességgel nem hederített, bizonyítják számosan, kik hosszú lovas-túrán, bicikli kiránduláson gyakran látták együtt a nábob lányát olyan dzsentri-fival, ki pusztán csak dzsentri volt. Hogy az ilyen páros kirándulásoknak mi szö-kelt a vége lenni? — azt kitalálni nem ne-héz. Úgy is történt A szerelm jogába lé-pelt s nem tördődött a nábob-apa illatkozá-sával. Annyira nem tördődött vele, hogy a minap meglörtént a szenzáció. A dzsentri fiú és a nábob lánya megszöktek. Akik többet tudnak a dologról, azt beszélük, hogy a haj-nal épp akkor f.stette pirora az eget, mikor a kisasszony a szerelmese kocsjába ült. Ugyancsak sehliben hagyhatta el az apai há-zat, mert arra se ért rá, hogy cipőt húzzon. (Bizonyára gombos cipőt szokott viselni). Pa-pusban ült imádója mellé a kocsiában. Rossz nyelvek azt mondják, hogy ez a papucs a szökés nyomán bekövetkező házasság ural-kodó planétájának előre vetelt árnyéka. Szó-val megszökték. A többi már most a csend-őrségi nyomozat keretébe tartozik. Mert az apa nem átalotta a csendőrséghez fordulni. De nyomnál egybire eddig nem találtak. Az egyik nyom egy úvidéki szállóba vezetett, de mire odataláltak, már a szerelmes gylep-pár messze repült onnan. Hogy howá? azt nem tudja senki. Mert hiszen régi dolog, hogy a boldog szerelmesek úgy el tudnak bujni a világ elől, hogy néha a pap se talál rájuk. Pedig ez apa most már szeretné, hogy — ha nem is a pap, — de legalább az anya-könyvvezető rájuk találjon.

* A budapesti m. kir. állami felső ipariskolában. (VIII ker. Nép-színház utca 8. szám) a beiratás szeptember hó első napjától 5-ik napjáig tart. Az intézetnek négy szakosztálya van u. m. a gépészeti, vegyészeti, fémvasipar és faipari szakosztály. Rendes tanulók felvételtnek: a) kik a polgári iskola, gymnasium vagy realskola négy alsó osztályában jó osztályzatú bizonyítványt nyertek a magyar nyelvből, számtanból s aiggebrából, a mértanból és mértani rajzból, b) iparoszegedek és azok, kik a megjelölt tantárgyakból a felvételi vizsgálatnál kelő készséültséget tanusítanak. A vegyészeti, fém-vasipari és a faipari szakosztályba az alsóbbfokú ipariskola harmadik osztályát vagy szakköznevelőt, iparoszegedek is felvételtnek rendkívüli tanulóknak. Általában megkívántuk, hogy a belépni kívánó növendék az általa választott szakcsoportbeli iparágban már előre gyakorlatot szerzett s legalább is azon két havi nyári szünidő alatt, mely után az ipariskolába akar lépni, a gyakorlatban foglalkozott legyen s ezt hatóságilag igazolja. A beiratkozásnál bemutatandó iratok: az elévített középiskolai osztályokról szóló összes bizonyítványok, a hitelesített gyakorlati bizonyítvány, himlő oltási bizonyítvány. A beiratási díj egész évre 4 kor.; a tandíj félévenként 20 korona. Az igazgatóság készséggel ad bővebb felvilágosítást.

(**Magas elismerés.** Az általános ismert és jó hírnevű Hotter J. F. Rüdöl czég gyógyszerára és állatgyógy-készítmények főraktára, Bécs XII/2. Schönbrunnerstrasse 182, ki nem magas megtiszteltetésben részesült, hogy kitűnő állatgyógykészítményeit O. cs. és kir. Fensége Ötő főherczeg úrnak istálló részére szállíthatják a következő levél által lett kitüntetve, ő fensége kamarájától: Tek. Hotter J. F. Rüdöl ezen úrnak Bécs „Schönbrunnerstrasse 182. Van szerencsém önnek tudomására hozni, hogy abszorbívájával teljesen meg vagyok elégedve és hogy az O. cs. és kir. fensége Ötő főherczeg úr istállóiban használatban fog maradni s azt bárkinek a legmelegebben ajánlhatom. Kelt Bécs-Augarten 1900. XIII/1 én aláírva: Romvalter J. főherczegi lovászmester.)

(**Nagyothallóknak.** Egy gazdag úrnó, a ki Dr. Nicholson mesterséges fűdobja, által nagyothallásából és fülzűgéséből teljesen kigyógyítottatott, intézetének 25.000 fotnyi ajándékot adott oly czézből, hogy olyan siket és nagyothalló személyek, kiknek nincs módjukban a fűdobokat megszerezni, azokat ingyen megkaphassák. Levelek: 6240. sz. alatt Nicholson „Longcot” intézetének Gunnersburgh, London-W. czimzendők.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Szerkesztővel értekezhetni: délelőtt 7—8 és délután 2—3 óráig.

L. A. József tanár úrnak Zomborban. Kérve-kérjük, hagyjon már egyszer békét nekünk, Petőfinek, meg a műzsájának. Nekünk azért, mert se hivatásunk se időnk felnőttek oktatása; Petőfi vel magát valakinek összehasonlítani, szédülésképződés; a műzsáját meg kergesse a pokolba, mely őnt csak így ihletti:
„Boldog vagyok — van is eszem
Fulladásig tököt eszem
Udvaromon pújka kakas
Nő a májám, terjed a has.”

Hazafi Veray János nem komája Önnek?
T. Bács-Topolya. Közleményét köszönjük, jövőre is kérünk. Üdvözet!

Ü. K. Zombor. Első versem — nem közölhető — semmi poesis sincs benne. Az alagutban — alkalomadtán közölve lesz.

Jövőre a kutyanyelv egyik oldalára kérjük írni és olvashatóbban.

X. Y. Zombor. Értesítést köszönjük, legközelebb fölhasználjuk. Tudósítását jövőre is kérjük.

Egy elismoreddott özvegynek Zomborban. Ismételtük Önnek is asszonyom, hogy lap-társunkkal nem óhajtuk polemia-ba bocsájközni, — ennél fogva cikkeit nem közölhetjük. A „Bácska” tárcacikkében mi nem találunk megbotránkoztatót — ha a közélet embereit megszálltatja a másvilágról, ép ellenkezőleg, kedélyes humort látunk benne a megemlékezés kegyelete mellett. Igaz! a halottról jót vagy semmit — no de a közéletben viselt tetteit az utókor sohasem említsé? Aki hogy viselkedett, hogy élt a közpályán — oly megemlékezés illeti meg holta után — és ha ez némi humorral lesz előadva, meg nem sérti sem a közszellemet, se szomorúságot nem okoz az özvegynek. Csak az özvegy kegyelettel viselje az özvegyi fátyolt, — ily ártatlan humoros cikkek nem sértik halottjának se becsületét, se a tiszteletét, melylyel irántuk mindenki viseltetik ily tárcacikkek daczára.

„Pester Correspondenz”

Négy évtizede lesz ma holnap, hogy a „Pester Correspondenz” Deák Ferencz kezdesére megalapított. Az újabb nemzedék alig képzeli, mily bátorság és önfeláldozás kellett ahhoz a hatvanas években, hogy valaki politikai folyóiratot állítson a magyar érdekek kizárólagos szolgálatába. A „Pester Correspondenz” huszonöt éves jubileuma alkalmával Vészi József országgyűlési képviselő, ez a kitűnő publicista egy emléklapot írt, mely a mellett tanuskodik, hogy a „P. C.” tántoríthatatlanul hű maradt rendeltetéséhez. Ezt az emléklapot egész terjedelmében itt közöljük:

„Pester Correspondenz”
A hatvanas években, a „Schmerling féle korszak” alatt, a mely lídérczinyomásként nevezett a magyar nemzet szelleme és anyagi erőire, alakult meg nehéz viszonyok közt és nagy cöllokkal a „Pester Correspondenz.” Az önkényuralom érzete végső napjait, nem érte be hazánk politikai elnyomásával, de mindenkép arra is törekedett, hogy a magyar becsületét a külföldi sajtóban örökös támadások és rágalmak által meggyalázza. Schmerling maga alapított e célból itt, hazánk fővárosában, egy a külföldi sajtó informálására czélzó, ugy nevezett értesítő lapok, a melynek nemzetünk rágalmazása, politikai törekvéseink discreditálása volt mindennapi kenyere. A nemzeti újjáébredés hajnalán kétszeresen érzékeny volt Magyarország az ily rágalmak irányában, és ekkor alapította meg Deák Ferencz, hazánk nagy bölse kezdeményezésére a „Pester Correspondenz”-et jelenlegi szerkesztője és kiadója, Lichtenstein F. Lajos, ama cél tüzétvén az új vállalat elé, hogy egyrészt a magyar nemzet közvéleményét a nemzeti politika törekvései felől híven informálja, másrészt pedig Európa sajtójában a hazánk ellen szórt rágalmakat igazságos és tárgyilagos értesítések által paralizálja. Dícsékvés és szerénytelenség nélkül hivatkozhatunk rá, hogy a „Pester Correspondenz” e kettős feladatának immár negyedszázados fennállása alatt mindenkör híven megfelelt, felhasználva úgy a maga, valamint időközben megalakult

testvérlapja, a „Correspondance de Pesth” publicitását és a vele másfél év tizeden át szövetkezett hivatalos „távirati iroda” (Correspondenz-Bureau) Európazerte hatalmas befolyását arra, hogy a hazai közvélemény a nemzeti politika mozanatairól kellőleg értesítették és hogy a külföld közvéleménye hazánk iránt mindenkor a helyes mederben tartassék. A „Pester Correspondenz” eme sikerét bizonyára amahatóság támogatásnak köszönheti, melyben politikai és publicisztikai életünk legelőkelőbbjei részesítették. A ki e lap közreműködő barátainak kül-és belmunkatársainak alább közölt névsorát elolvassa, az előtt nem lesz többé kétség az iránt, hogy az elért nagy eredmények egyenlő arányban állanak amaz értelmi és morális potenciákkal, a melyek hazafias készséggel mozdították és mozdítják elő e lap közhasznú működését.

Közreműködők.

Deák Ferencz, Zsedényi Eduárd, Báró Eötvös József, Báró Kemény Zsigmond Horváth Boldizsár, Pulszky Ferencz, Kecskeméthy Aurél, Klapka György, Hieronymi Károly. Váradi Gábor, Toldy István, Lichtenstein György, Báró Podmaniczky Frigyes, Ivánka Imre, Bokody Tivadar, Palásthy Pál, stb. stb.

Külmunkatársak:

Opiczky János, dr. Révay József, Ludasi Mór, Vámbóry Armin, Reiner Bertalan, dr. Waldstein Pál, Monson Edmund, Mr. Bunylop, Fretivell John, Ohan Effendi, gróf Schweinitz, Horn Ede, Schlesinger Miksa, dr. Mandelló Károly, Markovits tanár, Popovits N., dr. Schram, dr. Rosen, Baumann Bernát, Kafka József tanár, dr. Lévy Bernát, Capitain Werner. stb. stb.

Főmunkatársak:

Dr. Mezei Mór, dr. Hertzka Tivadar, Veiglberg Leo, Neményi Ambrus, dr. Nordau Miksa, Vészi József, Marschall Károly.

Belmunkatársak:

Dr. Révay Lajos, dr. Rosenbaum Samu, Keszler József, dr. Zilahy Pál, Huszár Imre, Schütz Miksa, Futak Gyula, Peiszner Ignác, Schwarz Ármán, dr. Grosz Károly, dr. Goldatein Adolf, dr. Brück Gyula, Fekete Vilmos, stb. stb.

Csarnok.

Oh az a papa.

Írta: Fekete Iván.

Gizella az ablaknál ült és olvasott, vagy legalább könyv volt a kezében. Tényleg úgy állt a dolog, hogy völégényét várta, aki ilyenkor végezze hivatalát és be szokott jönni, hogy azonban túlságosan el ne bizza magát, úgy kell mutatni, hogy őt nyugodtan várják, erre való a könyv a kézben. De Gizella azt sem tudta, mi annak a könyvnek a címe, oly izgatott volt, szeméivel mindig az utczára kandított.

A mama harisnyát kötött és bár nem oly mértékben mint a leánya, szintén izgatottan várta a völégényt. Talán túlságosan is az a kényeztetés, melyben egy völégény minden oldalról részesül.

Az izgatottság folyton nő, mert a völégény késett. Ime már 5 órából 6 lett és még sincs itt. Úti aztán a negyedet,

sőt felet, azt sem jön. A könyv és harisnya az asztalra kerül, a két nő ideges arccal beszél egymással és főképp a leány csaknem holt sápadt. Hetet is elültötte már és a völégény még sincs. Csak nem történt valami katastropha? Hat hó óta mindennap itt volt öt óraker.

Egy pár könnyesepp is nedvesíti már a ruhacsipkét, de hasztalan. Legalább a papa itt volna, elküldhetnének kémkedni de neki is oly sokáig kell ma késni a ta. rokasztalnál.

A papának súlyos lépései hallatszanak az előszobában. Gizella elébe szalad, hogy kérdésöködjön, talán tud valamit. Elhalt azonban az ajtón a szó, midőn a papakinyitotta az ajtót. Egy dült arezú sápadt férfiú lett az ő papájából, akinek révedező szemei nem árulták volna az örökké jókedvű pajkos férfit.

A papa siri hangon megszólal:

„Ti a völégényt várjátok nemde?“

„Igen papa, és már oly késő.“

„Ne várjátok, egy általában nem fog többé jönni, sem ma, sem holnap, többé nem völégény.“

Gizella megrendül, és csak az anya tudja száját kinyitni.

„Hát mi történt?“

Az apa hangja ekkor dörögni kezd, összes elfojtott indulata egyszerre kitör, szemei szikrákat szórnak.

„Az történt, hogy az a gazember pénzbeli biztosítékot követelt, és a hozomány letébe helyezését, alkudoit és az én leányomra. Az én leányomra! Hát úgy kell az én gyermekemet felfogni, mint egy lovat vagy birkát. Ez hát a szerelm. Házam küszöbét többé át ne lépje. Oh!“

Ez az utolsó indulatszó tulajdonképpen egy sikoltás volt, mert Gizella, aki állva hallgatta a rettenetes történetet, úgy összeesett, mint egy üres zsák.

Sokáig kellett locsolni, míg magához jött, és ágyába teheték, ahol is feködt mint darab fa, elhomályosodott szemekkel és sápadt ajkkal, szó nélkül. A mama ágy mellé ült és könnyes szemekkel folyton nézte hallgatag gyermekét, a papa pedig hosszú lépésekkel mérte a szobát. Ezer kérdés tolt szájára, de egyet sem mert kimondani.

Órák multak így, Gizella szemei mindinkább homályosabbak lettek, ajkai sem akartak pirosodni, inkább halotthoz hasonlított a leány, mint elevenhez. Apja igen sűrűn nézte fekövő gyermekét, és mindig csüggedtebb lett.

Egyetlen gyermeke nem mozdul, csak néz a semmibe, neje csak sir, egyre sir, hang nem hallatszik az új esendjébe, az apa egyszer csak kifordul a szobából.

Egy óra telhetett el, midőn a szobaleány budogja fejét, és kérdezi, hogy a kisasszony nem-e kelhetne fel?

„Minek?“ kérdi az anya

„Itt van a völégény“

Ah, hogy pirosodott egyszerre meg Gizella, hogy ugrott fel ágyából.

„Igen anyám, beszélni akarok veled a késői órák dacára, kérlek hagyj magunkra!“

S amin felöltözöködött nagyjából, kéréte de völégényét.

A völégény pedig jött be édes mosolylyal, eszedő tekintettel, és közeledett menyasszonyához.

A menyasszony megszólal:

„Mielőtt szót váltanánk, magyarázatot kérek ama szóváltásról, melybe ma atyámmal keveredtem.“

A völégény szomorú lesz, és lesüti szemét.

„Kegyed tudja, én szegény vagyok, kegyed tudja, hogy szegénységem miatt atyja házasságunkba bele sem akart egyezni. Sajnálom, hogy atyjánál a pénzkérdés oly fontos, nálam nem az, csak amennyiben a kegyed jövőjéről van szó.“

A szomszéd szobából behallatszott a megalázott apának járkálása, Gizella szerelmesen simult völégényéhez, és szemei szigoruan meredtek a másik szoba ajtajára, szeméből haragos villámok cikláztak, és halkán felsóhajtott: „Oh, az a papa!“

Közzgazdaság.

A Bácska mezőgazdasági állapota.

A mult havi jégeseő nagy károkat okozott, de károkat okozott még több helyen a felbőszakadás szerű záporoseő is.

Az átlagos becslések alapján a termés a mult évinél gyengébbnek mondható. Az orszagos átlaghoz viszonyítva azonban mégis legjobban állanak a kilátások Bács-Bodrogh megyében.

A Bácsban nálunk ezen becslés szerint katasztrális holdankint átlag 6 mm. várható.

Az ősi rosvetésekről is elmondhatjuk, hogy Bács-Bodrogh megyében 6 mm-

elvéte ezen felüli termés is várható katasztrális holdankint.

Az ősi árpa szeme megszorult és a normális átlagsúlynál is könnyebb.

A tavaszi árpában kárt okozott a rozsdá és az őszög, de azért nálunk mégis türhető átlagos termés, vagyis katasztrális holdanként szintén 6 mm. várható.

A zabból is türhető termés várható megýnkben, vagy átlag 5-5 mm. kat. holdanként.

A repeze termésének átlaga 4-8 mmáza között mutatkozik.

A szőlők kedvező körülmények között virágoztak és nagyon szépen fejlődnek. A permetezést mindenütt elvégezték, sőt sok helyen már a kénezés is megtörtént.

A burgonya jól áll; Bácskában a korait már szedték. Az utóbbi eső sokat használt.

Hasonló a kár az ó-becei járáshoz tartozó Bács-Földvár község határának egy részében, a hologyoró nagyságu jég 1300 holdnyi vetésnek 20-30 százalékot elpusztította.

A palánkai járás Obrovác, Bukin, Bács, Gajdobra, Szilbás és Bulkesz községek határában szintén vihar és jégeseő a búzabán 15. zabbán, tengeriben 10-10, a kenderben pedig 40 százalékra tehető kárt okozott.

Tetesem a jégkár még az ujvidéki járáshoz tartozó Ó Kér és Kiszács, a hód-sági járáshoz tartozó Rác-Militics és Filipova község, továbbá Rája város határában, főleg az utóbbi helyen a vetéseket, szőlőket, gyümölcsöket és kerti veteményeket teljesen elverte.

Kiadó-laptulajdonos: **Oblát Károly.**

Hirdetmény.

Széchényi Jenő nagyváradi apát-kanonok a zombori kis-temetőben, a városi tanácsnak 1901. évi 9766 sz. építési engedélye alapján, kápolnát épített.

A kápolna építésének előmért-költségvetése a következőkép oszlik meg:

I. Föld és kőmives munka	5947.88	korona
II. Kőfaragó	3389.38	„
III. Acs	499.72	„
IV. Asztalos	642.56	„
V. Bádogos	2291.60	„
VI. Vas	1298.11	„
VII. Szoba-festő	350.—	„
VIII. Szobrász	102.—	korona
IX. Üvegfestés és üvegezés	935.—	korona
X. Különbéle munkák	220.—	korona

Fő összeg 15676.25 korona.

Alulírott e munka foganatosításának biztosítási céljából 1901. évi július hó 21-én, d. e. 11 óraker Zomborban, a Sztapári és Bástya-utca sarkán, 19. sz. a. házamban, zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A versenyzeni óhajtok felhivatalnak, hogy a fentebbi munkák végrehajtásának elvállalására vonatkozó, a kitüntetett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5 százaléknyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 11 óráig, alulírottak annyiból inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezett figyelembe nem fognak vételni.

A munkákra vonatkozó műszaki tervek és részletes feltételek Széchényi László utján a vármegyeházán naponta d. u. 9 órától 12-ig megtekinthetők.

Az ajánlatok vagy munka csoportonként külön-külön, vagy az összes munkákra együttesen nyújtandók be.

Zombor, 1901. évi július hó 10-én.

SZÉCHÉNYI JENŐ

a nagyváradi apát-kanonok megbízásából

SZÉCHÉNYI JOZSFF.

Nyilttér.*)

Elsőrangú életbiztosító-társaság kedvező feltételek mellett helyben productio, megbízható

főügynököt

keres. Ajánkozások **151 postafiók Budapest címére** intézendők.

Nyilvános közö-
net.

WILHELM FERENCZ úrnak, gyógyszerész Neunkirchben, (Asó-Austrában), az antirhenmatikus és antirthritisikus vértisztító tea feltalálójának, Köszvény és eszű (rheuma) ellen vér tisztítólag hat.

Midőn a nyilvánosság elé lépek, teszem ez egyrészt azért, mert kötelességemnek tartozom Wilhelm Ferencz neunkircheni gyógyszerész úrnak legforróbb köszönetet mondani azért azok nagybecsű szolgálatokért, melyeket az ő vértisztítótea fa dalmás eszűbántalmaimban tettek, másrészt meg azért, hogy ebben a bajban szenvedőket erre a jeles teárfigyelmébe tegyem. Nem vagyok képeazonos fájdalomt leírni, melyet teljes 3 esztendőn keresztül, mindenemű időváltozásokor agyamban szenvedtem s mely szenvedéstől sem a gyógyszerek, sem a Bécs-melletti badeni, kenes fürdő használata sem szabadított, tak meg. Almalanút hanykolódtam étellekenként ágyamban, kínözsem rosszabodott és testi erőm fogyott. A fent emltett teának 4 heti használata után nemesak fájdalomtál szabadultam meg teljesen és most is, hogy már 6 hete nem iszom teát, fájdalomtál ment vagyok, de testi állapotom is javult. Erősen meg vagyok győződve, hogy mindenki, a ki hasonló bajban ezen teához folyamodik, úgy mint én is, annak feltalálóját, Wilhelm Ferencz urat, áldani fogja. II.

Kitűnő tiszteltelt
BUTSCHIN-STREITFELD grófnő
alezredesné.

*) Ezen rovatért nem felel a szerek.

LIPIK

Szalóniában

I. rangú fürdőhely.

Egyetlen jódtartalmú alkalisus hőforrás (64° C.) a kontinenzen.

A lonjavölgyi vasút állomása (Dugosellon át) Azonkívül Pakrac-Lipik délvasút állomás. Zónatarifa közvetlen kocsiosszekötéssel május—szeptember Szeged-Lipik d. n. 4.34 és vissza Lipik-Szeged d. e. 8.35.

Kitűnő gyógyhely: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel. Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és vendéglő, nagyszabású park, fedett sétány kitűnő gyógyszálladók, gyermek gyógyintézet, pouspán berendezett fürdőépületek. Villanyos világítás.

Felülmulhatatlan hatása gyomor-, bél- és gégehurtnál, köszvény és eszusbajoknál leclhasznál. Eszusbajoknál, mindennemű hurutos bántalmaknál valamint minden mirigy- és vérbetegségénél.

Hivatalos fürdőorvos: Szemerem Bertalan dr. Jóhérvítv szerkölvés egyenesen a fürdőstől, továbbá Edeksuty L. czegetől Budapesten.

Jóférvítv közzéten a fürdőigazgatóságnál rendelkezhető. Bővebb felvilágosításul szolgál

a fürdőigazgatóság.

Hirdetések

felvételnek legolcsóbb árak mellett
lapunk
kiadóhivatalában.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a Zombor és vidékén lakó n. é. közönségnek becses tudomásra adni, hogy intézetünk ZOMBORBAN vezérügynökséget allított fel, melynek vezetésével választm. tagunkat

Dózsa Benő urat

a zombori keresk. és iparbank volt vezértitkárát biztuk meg és részünkről tely-meghatalmazással ruháztuk fel.

Első leánykiházásitási-Egylet m. sz.
(leány és fia biztosító intézet) BUDAPESTEN,
VI. Teréz körút 40—42, saját palotájában.

Fenti hirdetmény kapcsán tiszteltteljesen jelentem, hogy működésemet f. évi július hó 1-én, a bajai-utczában, a szerb-templom átelletében levő Vuits Pál házában bérelt ideigl. irodámban megkezdtem és kérem, hogy biztosítási ügyükben bizalommal hozzám fordulni sziveskedjenek.

Tisztelttel

Dózsa Benő,

az Első leánykiházásitási-Egylet vezérügynökség főnöke.

Gyomorhajosoknak!

Mindazoknak, a kiknek a gyomor meghűlése vagy túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, túlságos meleg vagy hideg ételek élvezése, avagy rendetlen ételmód folytán gyomorbajuk van, u. m. katarus, gyomorgöres, gyomorfájdalom, nehéző emésztés vagy elnyálkásodás — nagyon kitűnő háziszser ajánlatik, melynek meglepő hatása már sok esztendőn át ki van próbálva.

Ez a Hubert Ullrich-féle Gyógyfüves bor.

E gyógyfüves bor jeles, gyógyhatásos füvekből jó borral van készítve épezi, erősíti az ember emésztési szervét. A gyógyfüves bor eltávolítja az emésztési akadályokat és hatásosan közzéhat egészeség vér képződéséhez.

E gyógyfüves bor idején való használata a gyomorbajokat már esirájában elfojja. Azért nem kell késedelmezni idejekorán használni.

Jelenségek, u. m.: főfájás, büffögés, éretés, puffadság, osszullott hányással, a melyek dült gyomorbajnál anná erősebben föllépnek, gyakran egy-két ivás után már eltűnnek.

Székrekedés és ennek kellemetlen következménye: szorulás, kolikfájdalma szivdobogás, álmatlanság, vérsűrűsödés a májban, lépben ezen gyógyfüves bor ála gyorsan megszünteltelne.

A gyógyfüves bor az emészthetelenséget megszünteti s könnyű székelés álla a rossz anyagokat a gyomor és belekből eltávolítja.

Beséett, sápadt kinezés, vérszegénység, erőtlenség többnyire a rossz-mésztés, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotának következménye. Elváglyhiány, ideges kimerülés, rossz kedélyáallapot, ugy mint gyakori főfájás, álmatlan és czszakák mellett az ilyen emberek lassan hervadnak.

A gyógyfüves bor az elgyengült életerőt újból föllivanyozza.

A gyógyfüves bor fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagcsérét, gyorsítja a vérképződést, lecsendesíti a fölzgatott idegeket és új életkedvet szerez. Számos elismerés és hálairat bizonyítja azt.

Gyógyfüves bor 1 fit 50 kr. és 2 fitos üvegekben kapható Zombor, Nemes-Militics, Gsonopla, Kernyaja, Uj-Szivcz, O-Szivacz, Bács-Breszlovacz, Bács-Doroszó, Priglevicza-Szt.-Iván, Apatin, Kupuszina, Bodrogh-Monostorszeg, Bezdán, Béreg, Szántova, Sztanisics, Bajmok, Paeser, O-Morovicza, Baja, Bács-Topolya, Kis-Hegyes, Szeghegy, Bács-Feketehegy, Kula, Uj-Verbász, O-Verbász, Kuczura, Torzsa, Kis-Kér, Bács-Szt.-Tamás, Dárda, Kácsfalu, Vörösmari, Bán, Baranyavár, Lges, Mohács, Duna-Szekeső, Baracska, Gara, Katymár, Bács-Madaras, Bács-Almás, Bikity, Bács-Vaskut, Bät-Monostor, Szeremle, Baja, Szabadka, Eszék, a gyógyszerárakban, s valamennyi kisebb-nagyobb magyarországi helységben s osztrákmagyar gyógytárakban.

A zombori gyógyszereszek 3 és több üveg gyógyfüves bort eredeti árban Ausztria-Magyarország minden helységébe küldenek.

Ugyszintén küld Temesváry József zombori gyógyszerész 3 és több üvegel a növényborból, eredeti áron Ausztria-Magyarország minden helységébe.

👉 **Óvakodjunk az utánzásoktól.** 👈

Kizárólagosan csakis **Hubert-Ullrich-féle** gyógyfüves bort kérünk!

Gyógyfüves borom nem ütök; alkatrészei: Malaga bor 450,0, borszesz 100,0 Glycerin 100,0, vörös bor 240,0, (Ebereschensati) Nyárfanedv 150,0, meggyned 320,0, Manna 30,0, kömény, annanasz, Honagyökér, amerikai erőgyökér, Enciagyökér, Kalmuszgyökér, á-á 10,0. Ezen alkatrészeket keverjük!

A magyar kir. államvasutak nyári menetrendje.

Sommer-Fahrordnung der kónigl. ung. Staatsbahnen.

Érvényes 1901. évi május 1-től. — Giltig vom 1ten Mai 1901.

Oda		Budapest k. p. u.—Zimony—Belgrád.						Vissza					
k. expr.	szem. v.	lv. sz. sz.	gyors v.	szem. v.	szem. v.		k. expr.	szem. v.	szem. v.	gyors v.	szem. v.	lv. sz. sz.	
11.20	7.40		2.40	3.25	10.20	ind.	BUDAPEST k. p. u.	11.20	7.05	10.05	1.05	6.40	
2.44	12.33		5.47	8.23	4.05	érk.	SZABADKA	7.57	11.50	5.20	9.46	1.56	
2.51	1.32	4.10	5.56	5.40	ind.	SZABADKA	7.52	10.48	7.40	9.34	1.21	7.15	
	1.51	4.45		6.08			Csanáder		10.16	7.05		12.56	6.14
	2.18	5.16	6.27	6.34			Bács-Tópolya		9.52	6.40	9.02	12.34	6.17
	2.44	5.44	6.42	7.02			Hegyes-Feketehegy		9.22	6.06	8.46	12.06	
	3.05	6.08	6.56	7.22			Vorbász		9.01	5.42	8.33	11.48	
	3.26	6.44		7.42			Ókcsér		8.36	5.13		11.29	
	3.44	7.05		8.07			Kiszács		8.16	4.51		11.13	
4.23	4.06	7.30	7.41	8.29	érk.	ÚJVIDÉK	ind.	6.18	7.51	4.24	7.50	10.52	

Oda		Szabadka—O-Becse.			Vissza		
v. v.	sz. v.			v. v.	sz. v.		
5.10	1.37	ind.	SZABADKA	8.54	5.27	érk.	
5.38	2.05		Bekova	8.27	6.00		
7.00	3.28	érk.	ZENTA	7.01	3.40	ind.	
8.12	5.27		Ada	5.51	2.24		
8.35	5.42		Mohol	5.30	2.07		
8.55	6.02		Bács-Petrovostzellő	5.04	1.42		
9.21	6.28	érk.	O-BECSE	4.35	1.15	ind.	

Oda		Szeged-Rókus—Zenta.			Vissza		
v. v.	sz. v.			v. v.	sz. v.		
4.15	2.05	ind.	SZEGED-ROKUS	9.32	5.45	érk.	
4.40	2.29		Roske	9.09	5.23	ind.	
4.58	2.48	érk.	HORGOS (136)	8.50	5.05		
5.01	2.7	ind.	Horgos	8.38	4.56	érk.	
5.20	3.16		Bács-Martonos	8.20	4.38		
5.43	3.39		O-Kanizsa	8.06	4.24		
6.05	4.00		Adorján	7.37	4.00		
6.30	4.25	érk.	ZENTA	7.10	3.35	ind.	

Oda		Szabadka—Baja.			Vissza		
v. v.	sz. v.	sz. v.		sz. v.	sz. v.	sz. v.	
4.50	1.47	6.43	ind.	SZABADKA	9.37	12.43	10.28
5.29	2.22	7.13		Csikéria	9.04	12.10	9.52
6.10	2.54	7.50		Bács-Almás	8.42	11.48	9.23
6.16	3.00	7.56		Almás	8.27	11.33	9.02
6.45	3.26	8.25		Bikity-Borsod	8.02	11.08	8.34
7.24	4.00	8.59	érk.	BAJA	7.25	10.32	7.43

Oda		Baja—Újvidék.			Vissza		
v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	
4.00		1.15	ind.	BAJA	9.15	6.50	
4.11		1.25		Bajszállásváros	9.08	6.42	
4.25		1.38		Vaskút	8.53	6.26	
4.51		2.01		Gara	8.32	6.09	
5.09		2.16		Rigyica	8.17	5.35	
5.37		2.39		Sztanisics	8.00	5.12	
5.56		2.56		Gálova	7.36	4.40	
6.15		3.14		Nennides	7.15	4.16	
6.25		3.23	érk.	Zombor (étk.)	7.05	4.05	
2.55	6.51	3.51	ind.	Zombor-vásártér	6.30	11.18	
3.01	6.57	3.57		Fernbach-szállás	6.23	11.11	
3.11	7.07	4.07		Zsátkovácz	6.14	11.02	
3.20	7.16	4.16		O-Sztapár	6.06	10.54	
3.36	7.30	4.30		Bresztovác	5.52	10.40	
4.05	7.49	4.49		Hédásghy	5.37	10.26	
4.35	8.10	5.12		Parabuty	5.12	10.02	
5.11	8.35	5.37		Paraga	4.53	9.45	
5.25	8.49	5.51		Bulkecz	4.32	9.25	
5.46	9.16	6.09	ind.	GAJDOBRA	4.14	9.07	
6.00	9.30	6.23		Petrovác	4.00	8.55	
6.22	9.45	6.38		Petrovác-Glozsán	3.49	8.44	
6.51	10.10	7.03		Futtak	3.20	8.16	
7.14	10.31	7.25	érk.	ÚJVIDÉK	2.55	7.55	

Oda		Szeged-Rókus—Szabadka.						Vissza.			
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegy. v.			vegy. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
3.10	8.10	11.56	4.34	8.43	ind.	SZEGED-ROKUS	7.01	11.00	3.26	7.46	12.18
3.27	8.27	12.12	5.50	9.09		Roske	6.42	10.44	3.10	7.30	12.01
3.41	8.43	12.25	5.04	9.36		HORGOS	6.25	10.30	2.55	7.16	11.46
3.55	8.57	12.39	5.17	9.57		Királyhalom	5.58	10.16	2.39	7.02	11.31
4.10	9.11	12.53	5.31	10.17		Paltes	5.42	10.03	2.26	6.50	11.17
4.22	9.22	1.04	5.42	10.35	érk.	SZABADKA	5.25	9.50	2.12	6.37	11.02

Jegyzet. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perzig terjedő éjjeli idő órászámai kövér betűvel vannak nyomtatva.
 A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.
 Anmerkung. Die Stunden von 6 abwärts 5 Uhr 59 sind fett gedruckt.
 Die Zahlen auf der linken Seite sind von oben abwärts, und die auf der rechten Seite von unten aufwärts zu lesen.

Nyomtatványok

intézetek, egyletek, tejszövetkezetek, ügyvédek, községek és kereskedők részére legolcsóbban kaphatók

Oblát Károly könyvnyomdájában

ZOMBORBAN.